

1941 m. rugaėjo mėn. 4 d. įvykusio susišėvimo
Šiaulių Apygardos Komisarigate. Apskričių Viršininkų ir Policijos Vady, paitarimų s a v t r a u k a.

Žydų klaidimas, kurie viešni negali būti skelbiami.

1. Visi žydai turi būti izoliuoti visame apskrityje, tik vienose vietose, kur nuolatos stovi vokiečių kariuomenė, ten žydus negalima izoliuoti.

2. Kiekviename žydų barake-stovykloje turi būti žydų taryba išrinkta iš pačių žydų. Ši taryba rūpinasi visais žydų reikalais. Jei kuris nors žydas norėtų tiesioginiai kreiptis į vokiečių įstatai-
są jis turi gauti tarybos sutikimą.

3. Visi žydai turi būti registruojami: nurodant jų vardus pavardes, amžių ir ušėlinimą ir lytis.

4. Žydai ir stovykloje privalo nešioti Dovydo žvaigždę.
Jei žydai stovykloje butus neturi teisę mainyti, jei kuris nors žydas norėtų pakeisti butą jis privalo per žydų tarybą kreiptis į apskrities Viršininką, o šis į Apygardos Komisarą.

6. Žydai negali vaikščioti šalvygatviete, vaikšioti susisiekimo priemonėmis, sėdėti viešose vietose: kaip antai, parkuose, kinuose, teatruose ir pan. Lanžyti mokyklas, naudoti radio priintuvus.

7. Žydų gydytojai ir dantų gydytojai gali aptarnauti žydus tik stovykloje, nes ir jie privalo būti izoliuoti stovykloje.

8. Žydų vaistininkai gali žęsti savo specialybę tik stovykloje, jei dar kęri nors vaistinė randasi žydų šinioje iš jos turi būti žydas pašalinintas ir paskirtas valdytojas ne žydas. Paskirti valdytoją reikia gauti Apygardos Komisarą sutikimą. Negali vestis savo amato šie specialistai: veterinarijos gydytojai, advokatai, bankininkai, ir prekybininkai. Išimtyje gali būti žydų amatininkams, koį bus parašėtas jų vietos listuviai. Leisti žydų amatininkams vestis amato, reikia gauti Apygardos Komisarą sutikimą.

Jei amatininkai turi dar nuosavas dirbtuves, jie iš dirbtvių turi būti pašalinami ir patalpinami stovykloje.

9. Visas žydų turtas yra konfiskuojamas ir tvarkomas pagal Apygardos Komisarą nuostatus. Apskriies Viršininkas yra atsakingas kad visas žydų kilnojamas ir nekilnojamas turtas būtų suregistruotas.

Žydai nuo šios dienos velturi teises savo turto tvarkyti. Jei kuris žydas būtų pastebėtas, norįs savo turtą kokiu nors būdu kęm perleisti, jį reikia suldyžyti ir perduoti vokiečių policijai.

10. Žydai gali gauti maitinimuisi tik reikalingiausius maisto produktus, kurie atlieka nuo lietuvių. Stovykloje gali būti įsteigta ir žydų policija, kurios skaičių nustato apskrities Viršininkas. Policijinkai privalo nešioti ant rankos baltą rankštį 10 cm plošio su raudona žvaigžde.

11. Lietuviams draudžiama lankytis šv. stovyklose.
Įėjimas prie stovyklos saugojamas lietuvių policijos.

12. Žydai kurie gali dirbti turi būti stundžiami
prie darbų, jei nėra pakankamo skaičiaus darbininkų lietuvių.
Žydai už darbą gauna tiek kiek jiems reikalinga prapleuoti.
Jei žydai dirbtų škiuose pas škininkus, jų gaunamų atlyginimų
reikiai mažinti. Apygardos Komisarui žydai, kurie veikia žydams
išmokės. Jei stovykloje būtų telefono aparatai, tai jie privalo
būti tuoj išjungiami. Žydai neturi teisės nuolatis paštu, kaip
antais laišku, telegramų, pinigų bei siuntų siuntinėjam ir
telef. susikalbėjimui.

13. Jei dar pas žydus rastūs gyvuliai, juos reikiai
nautinti ir perduoti kitiems valdytojams.

Žydams draudžiama naudoti berekų įrengimus kurui.
14. Jei stovykloje koks nors žydas prieštarautų
teisingiems policijos reikalavimams ir jėga pasipriešintų, tai
vieno stovyklos žydai turi būti kuo griežčiausiai nubausti.

15. Jei žydai būtų skolingi Lietuvos piliečiams ir šia
veksneliais arba kitokiais notariniais dokumentais gali įrodyti,
privalo paduoti Apekričių Viršininkui prašymą, nurodant kokį
turtą žydas turėjo. Apekričių Viršininkas surinkęs šiuos
ar ištikrųjų žydas buvo skolingas ir prašymą su dokumentais
prisiunčia Apygardos Komisarui.

Apygardos Komisarui
Nacionalizuoti namai.

1. Prie komunistų valdžios buvo nacionalizuota daugelis
namų ir nuomos buvo mokamos valstybei, bet pmsidėjus šiais
metais birželio mėn. 22 d. karui, nuo birželio mėn. 1 d. kai
kurie nuomininkai nemoka nuomos.

Ši nuoma turi būti ir toliau mokama ir už praeitą laiką
t.y. nuo birželio mėn. 1 d. pagal SSRS nustatytą tarifą.

2. Jei nacionalizuotų namų patalpas užimtų nauji
nuomininkai, tai jiems turi būti nustatyta nuoma. Jei nuomi-
ninkai būtų neturtingi arba bedarbiai, juos galima gauti
tikimais apgyvendinti be nuomos mokesčio, kol jie gaus darbą ir
ir galės mokėti nuomą. Nuomos pajamos turi būti įnešama į Valstybės
Banką ir kas 8 ar 14 dienų pranešinėjama Apygardos Komisarui
kiek nuomos sumokėta ir kiek nuo mokesčio atleista.

Apekričių Viršininkai iki 8/m. spalio mėn. 1 d. priva-
lo pranešti Apygardos Komisarui kiek nacionalizuotose namuose
yra butų: po vieną, po du, po tris ir t.t.

3. Apekričių Viršininkai privalo pranešti ar dar veikia
butų skyziai ir ką jie yra nuveikę per 6 paskutinius mėnesius.

4. Pažadėjama, kad Apekričių Viršininkai duotų
tikslius pasiūlymus kiek galima nustatyti nuomos, pagal butų
didumus bei jų patogumus, bet ne pagal nuomininko pajamas.

5. Apekričių Viršininkai privalo pranešti kiek

ir kolkoje sumoje nukentėjo nacionalizuoti namai gyvenant juose SSSR piliečiams. Pradžioje reiki nurodyti kokiu būdu namai nukentėjo. Taipogi nurodyti-prašėti ar nacionalizuoti namai nuo karo nukentėjo.

Šiuos turi būti teisingos, nes jos reikalaujos listuos atstatymo reikalui.

Dėl šinių teikimo apie žmonėse turimą šalinimą.

Kas penkiolika dienų visos žmonės turi teikti šiuos Apygardos Komisarui 4.V.19. per Šiaulių miesto savivaldybę, pramonės skyrių, apie žmonėse turimą šalinimą, jų rūši ir pagaminamas gėrybes.

Spaudos reikalai.

Svarbiausias uždavinys yra spauda, nes joje yra visi valdiniai skelbimai ir kiti įvairūs reikalai liečiantieji mūsų kraštui ir reikalus. Todėl valdžios viršininkai yra pareigojami sekti spaudą ir jei galima paraginti susipratusius gyventojus.

Nakties metu vaikščiojimas.

1. Uš vaikščiojimą nakties metu be leidimo Apekrėčių Viršininkai gali bausti iki 300 rublių arba 8 parų arešto. Maudžiama pagal materialę būklę. Leidimas nakties metu vaikščioti, duoda apekrėties Viršininkai tik vienai dienai, o įsitingiems reikalams esant duoda ir nuolatinius. Burmistrai irgi gali duoti vienkarinį leidimą, gavus apekrėties Viršininko sutikimą.

2. Valdžios ribose įvyksta miesto gyventojų susirinkimai kurie iki 21 val. nebaigiamas, tuomet miesto Burmistras kreipiasi į Apekrėties Viršininką, prašant sutikimo išduoti miestelio gyventojams gėitį ir namus. Leidimai rašomi vokiečių ir lietuvių kalboje ir turi būti numeruojami ir registruojami. Laikui išėjus, leidimo savininkas, leidimą turi grąžinti apekrėties Viršininkui.

Leidimai važinėjimui į svetimas apekrėties.

1. Leidimus važinėti po Šiaulių Apygardą duoda apekrėčių Viršininkai.

2. Leidimus važinėti po kitas Apygardas bei po kitas Patalities valstybes, duoda tik Apygardos Komisarai.

3. Apekrėčių Viršininkai turi prisiųsti sąrašą smenų kurie nori gauti nuolatinius leidimus važinėti po svetimas Apygardas.

Telefono reikalai.

1. Telefonai gali naudotis tik valdinės įstaigos, gydytojų skuteris, ir fabrikai. Privatūs smenų telefonai negali naudotis.

2. Norintieji įvesti naujus telefonus įstaigos per apekrėčių Viršininkai turi kreiptis į Apygardos Komisarą.

Kelių rodyklių reikalai.

Iki 8/8. rugsėjo mėn. 15 d. turi būti paminėti
 abiejuose kalbose kelių rodyklės.

8 Kelių taisymai.

Viešo gatvės ir keliniai turi būti tinkamai sutvarkyti.
 Prieš darbų reikia pritraukti žydus.

Miesto ir kaimų aptemdinimo reikalai.

Apskričių Viršinininkai turi išleisti į gyventojus
 atsisaukimus, kad jie aptemdytų savo gyvenamąsias vietas,
 kad nebūtų galima pastebėti šviesa. Nusižengusius bausti.

Kaimų priežiūra.

Apskričių viršinininkams pavodams griežtai įsakytai,
 kad kaimos ir atlyginimai nebūtų keliamą, jei šeiminoma kaimų
 bei atlyginimo reguliavimą tinkamai sutvarkyti, tai reikalinga
 pranešti Apygardos Komisarui nurodant priežastis.

Kariški reikalai.

Viešo Kero Lauko Komendantūros įsakymai, nuo 8/8.
 rugsėjo mėn. 4 d. atšaukiami, nes viskas perina Apygardos Komisarui
 rinkai, problemacijose - atsisaukimai, tiltų saugojimas ir t.t.

Surašius išmėtytus atsisaukimus Apskričių Viršinininkai
 turi juos tuojuo prisiųsti Šalinčių Komendantūrai ir Apygardos
 Viršinininkui, prieš tai informuojant telefonu.

Jei priešas numestų bombas, šai bo grėžnuma reikia
 pranešti Komendantūrai nurodant numetimo laiką, vietą, kiek
 padaryta nuostolių ir jei būtų aukų.

Jei nuolatose pasikartotų vienoje vietoje taš fono
 linijų gadinimas tai Kariška valdžia su civiline valdžia imasi
 nuogriežniausių priemonių, prieš tuos vietas gyventojus, kur nuo
 pasikartojimo šie nusižengimai, kol bus išsiskirtas tikras nusi-
 kaltėlis.